

Когато срещнеш човек, за който си мислиш, че има труден характер, ако го разбереш по-добре, ще видиш, че всъщност той е много добър. Колкото пъти на изповед съм виждал трудни хора, но когато се опитам да ги разбера, се трогвам от техния характер.

Някой биел жена си, т.е. хващат те нервите веднага щом чуеш да ти казва, че бие жена си. Но и той след това, когато ти разкаже живота си, че родителите му са го биели, че имал леля, която го ругаела, че имал втори баща, имал труден живот, накрая разбираш, че всеки един човек, който те затруднява в живота, има своите причини. Аз не го оправдавам, но ако се опиташ да го разбереш, вместо да го намразиш, го обикваш и казваш: разбирам и теб, детето ми, и ти си претеглил в живота, искам да говорим. Много е хубаво вкъщи да говорим и да се караме с тези хора, които правят труден живота ни, но сред караницата да стигаме до конкретни изводи. Да се скараме, но да бъдем заедно. Не се страхувай да се скараш, скарайте се, има хора, които чрез караницата са се сближили, има жени, които са се скарали с мъжа си и накрая и двамата плакали, прегръщали се и си казвали: какво има да делим? Колко сме глупави! Защо да те мразя, как да те мразя, след като те обичах лудо преди няколко години? Някъде другаде е причината, нека говорим, да видим къде грешим, какво ме дразни в теб и какво те дразни в мен! Накрая това ще ни сближи и животът ни ще стане красив, чрез сблъсъка, кавгата и врявата, но по този начин Божията благодат ще те доведе до спасение и избавление. Не се страхувайте да говорите, по-лошо е да задържате нещата вътре във вас, да преживяваш някаква драма, да не говориш и всеки от двамата да води скришен живот. След това мъжът ще се принуди да прави други неща, както и ти. Ако бяха разговаряли, щяха да обсъдят ситуацията, да си говорят и да се разберат.

Аз казвам тези неща, но е трудно да ги приложим. Знам го. Ти казваш: *ти си монах, сам си, не си у дома да видиш, твоят живот е един, а нашият е друг*. Знам. Затова днес просто съм един зрител, който казвам личното си мнение. *Това са философии, което говориш, но ако влезеш в семеен дом и имаш разходи, дойде сметката за тока, жена ти си дойде и иска от теб разни неща, детето ти не върви добре в училище, тъща ти иска да се грижиш за нея и съседът ти те е изнервил, не можеш да правиш това, за което сега говориш. Не можеш да правиш тези неща, за които говориш*. Добре, какво е решението тогава? Да се подлудиш? Не, а да живеем достоен живот. Мисля, че този живот е много по-хубав от този, който живееш. Заслужаваш по-хубав

живот. Сигурно е, че Бог не те е довел тук, за да се разболееш от мъка и постоянно да искаш нещо друго. Живей това, което искаш. Намери какво искаш. Знаеш ли какво искаш? Живей - казваше някой - желанието на твоето сърце. Ако искаш да станеш пилот и накрая имаш павилион, страдаш цял живот. Направи това, което искаш. Това, което можеш да промениш в живота си, го промени, а това, което не се променя, го приеми и се примири. Например имаш болно дете, имаш парализиран съпруг, това не се променя. Няма смисъл постоянно да казваш защо Боже, защо Боже!; каза го цяла година, втора година, отговор не получи. Защото не съществува отговор за много тайни в живота. Тази болка ще я приема, ще живея с тази жена, която е такава, която пие лекарства, мъжът ми е парализиран, детето ми е болно, но нещата, които мога да променя, ще ги променя. Нещо не ти харесва в живота? Намери начин да го преобразиш, не се примирявай. Животът не е само Голгота, а има и щастие. Направи някаква промяна.

Нещата се променят, нужен е обаче труд, работа. Завчера ми го каза една жена – *отче, разбрах, че бракът и животът и всички тези неща не идват наготово в чинията, а искат постоянен труд. Ако ги оставиш малко и се отпуснеш, те угасват*
. Нищо не е сигурно в този живот, за да кажеш ок, омъжих се за него и приключихме! Ожених се за нея и мирясахме! Не мирясахме. Нужно е о-истиняване, потвърждение, доказателство, обичаш ли ме? Докажи ми го, всеки ден ми го показвай. Обичаш ли ме? - казват жените на мъжете. Хайде, бе, християнино, обичаш ли ме, обичам те, хиляди пъти сме си го казвали! И жената казва: какво ще рече хиляди пъти? Ще ми го казваш докато умра и аз ще ти готвя докато умрем и ще си даряваме любов докато умрем. Нищо не е даденост в живота. Трябва да помним това и да се радваме на нещата, които имаме, за да не се разболеем душевно и телесно. Някои болести понякога се дължат на психологически притеснения, които след това се отразяват и върху тялото. Унилостта, горчивината, ревът, криенето, някои жени не плачат пред мъжа си, но когато са сами, плачат, стомахът ги боли, появява се язва, след това тумор. На какво се дължи това? Защо? Защо лекарите накрая ни казват – през какво си минал! И ти казваш: докторе, имах голямо притеснение! Ти обаче отиде ли да го изповядаш, да разговаряш с някой свещеник, да си кажеш болката? Не само грехове, а да кажеш: отче, имам мъка, не е грях, но е проблем. Искам да ти я кажа! Ако задържиш това в себе си и не го кажеш, животът ти действително се лишава от радост. Ако го кажеш, става много по-красив. Животът е хубав, може да стане хубав, казвам ви го, не съществуват големи проблеми. Големите проблеми са малко, повечето пъти се притесняваме от глупости. Родителите на едно дете се развели и някой го попитал: защо се разведоха?, а то отговорило: и досега не разбрах! Дори те не знаят! Веднъж почнаха да се карат и бяха забравили откъде започна караницата. Едно ни е виновно, а в друго избухваме и накрая правим труден нашия живот, докато той не е толкова труден. Животът е хубав, когато сме искрени, честни, прости, благи, доволни с малко, без оплаквания. Преди всичко трябва да съхраним любовта.

Животът ти може да стане изключително хубав и да не бъде лишен от радост, когато си искрен и откриваш сърцето си за твоя човек. Тогава той ще те обикне. Кажи му, че се страхуваш, че трепериш, че чувстваш самота, че искаш повече любов, кажи това, което чувстваш и другият трябва да бъде много закоравял, за да ти каже *махни се оттук*! Той няма да ти каже така. Нека изразяваме нашите истински чувства и тогава животът става много богат и красив. В даден момент трябва да спрем да казваме какво казват другите, а да кажем ние какво чувстваме. Христос попитал учениците Си: човеците какво казват за Мене? И след това ги попитал: вие какво казвате за Мене? Остави другите, ти и аз, как вървим? Щастливи ли сме? Най-хубавото нещо е да бъдеш щастлив с твоя човек и истински да се познавате. Да откриваш сърцето си, да му говориш и той да ти говори.

Всички са добри, стига и ние да имаме мир с Бога и със себе си. След това обичаме всички и ги разбираме. Моля се и ние да се усладим толкова много в живота, че да разбираме болката на ближния и да го подкрепяме. Св. Литургия се нарича още Света Евхаристия. Защо? Защото благодарим на Бога. Това е моментът, в който отиваш без оплаквания и казваш Боже мой, благодаря *Ти, защото Ти си Бог неизказан, неизследим, невидим, непостижим, Който вечно съществуваш и винаги си един и същ, Ти и Единородният Твой Син и Светият Твой Дух. Ти от небитие си ни привел в битие; и падналите пак си въздигнал, и не си престанал да вършиш всичко, докато не ни възведе на небето и дари Твоето бъдещо царство. За всичко това благодарим на Тебе, и на Единородния Твой Син, и на Твоя Свети Дух, за всички сторени за нас видими и невидими благодеяния, които знаем и които не знаем*
" (Молитва от св. Литургия). Господи, дал си ни изключително много дарове, ние не сме неблагодарни, още сега ни даде рая, даде ни щастие, здраве, даде ни и болести, с търпение да ги издържим и да се справим в живота. Даде ни надежда за възкресението, даде ни много неща.

Животът не е мрачен, а красив, когато ти си красив и издържаш болката на живота с хладнокръвие. Умът ни трябва да се отвори, защото е затворен. Един човек ми се обади от САЩ и ми каза: харесват ми твоите предавания. Защо? Защото си open mind. Какво е това? Имаш открит ум. Е, какво да имам? След като сме в Църквата, умът не трябва ли да се отваря? Какво имаш предвид, когато казваш
open
mind
? Това, че разбираш какво става в обществото, в света. Е, след като живеем в света. След като малкото дете идва и го попитах: какво ти има? Остави, отче, притеснения! Добре, на колко години си? Сигурно беше на пет или малко по-голямо. И малкото дете има притеснения. Петгодишно и ми говори за неговите мъки. Попитах друго дете: да те попитам, детенцето ми, защо вършиш грехове? И то ми даде такъв отговор, макар и да е малко: защото е хубаво! Как след това да му кажа аргументи? То ме обезоръжи. Аз му казах: Какво каза? Хубаво е да вършиш грехове, отче! Чувстваш се хубаво! Греховете са

хубави!

Искреност. Аз можех да му се скарам, но щях да загубя контакта с него и се хванах за това и си казах: дали мога ли да дам на това дете нещо по-хубаво и да остави сладостта на греха? Въпросът не е да му кажа: знаеш ли, това, което направи, е грях!, а да обясня на другия младеж, че св. Причастие е по-сладко от чашата, с която той се опиянява вечер в заведенията. Това обаче трябва да бъде не само на думи. Когато почнах да му говоря, той ми каза: отче, остави проповедите, можеш ли да ми докажеш това на дело? Да ми покажеш една църква или приятели, които, когато отида при тях, ще ме обичат и ще са нормални хора? Нормални хора ми каза. Аз му казах: другите какви са? В Църквата има някои, на които говориш и не разбират какво им казваш, сякаш са другаде. . . А ние големите се правим, че не разбираме какво става.

И тъй, заслужава си да живееш хубав живот и мисля, че ако всеки види какво трябва да промени у дома си, ще намери тайната на щастието за своя дом. Не съществува един и същ съвет за всички, защото при всеки е различно. На един ще кажа: оживи малко връзката си, на друг: стой повече вкъщи, след като отсъстваш, на трети: излез малко от къщи, побъркваш жена си през цялото време, остави я малко на свобода! Не мога да дам на всички един и същ съвет. Едно само знам, че любовта е изобретателна. Който обича, намира, който обича, ще има разсъдливостта да знае какво трябва да прави във всеки един момент. Прости неща са нужни. Тогава животът става като сладкиш и локум. Животът е хубав и когато дойде час да умрем, да казваме: хубав живот беше, заслужаваше си да го живея, куфарите ми са пълни, притеснения, радости, скърби, щастие, всичко имах, такъв е животът ми.

Не очаквайте друг живот тук на земята, че в даден момент всичко ще бъде в розово, розово е в рая, в този живот ще минем и през болка, и през горчивина, и трябва да знаем, че това е естествено. Ако нашият помисъл се поправи, тогава и кривините ще се изправят. Всичко ще виждаме правилно, без оплаквания и ропот. Ропотът затруднява нещата. Благодарността и славословието към Бога е философията на Църквата. Ние правим обратното: какво да правя, бе, отче, проблеми! Проблеми! Постоянно чувстваш това нещо и след това то се превръща в наркотик за теб, не можеш без него, не можеш без проблеми. И когато нямаш проблем, казваш: вижда ми се странно, че няма проблеми! Струва ми се, че Бог по-скоро ще ме накаже, тоест нещо ще стане вдругиден. Нямам проблеми пет дена? Как така? Парадоксално! С мъжа ми от три дена не сме се карали! Нещо ми липсва! Е, ако ти липсва, до довечера ще го имаш , знаеш как да започнеш кавгата.

Един човек отглежда портокали в Аргос. Той се моли за две неща в своята молитва. Когато ме види, ме вика в ъгъла и ми казва: Ела да ти кажа нещо, отче! Аз зная какво ще ми каже. Помоли се да не окапят портокалите ми! И да работи машината, с която поливаме! Това е първото му „мъка". И втората му „мъка"- помоли се за жена ми да не мърмори! Побърка ме! Портокалите и жена му да не мърмори. Чака ме вкъщи да ям, тя е яла, стои на масата и само роптае и все нещо й е виновно. Не издържам!

За съжаление, молитвата действа само за портокалите, за госпожата още не съм успял да убедя Бога. . Но и молитвата не може да бъде чута насила. Веднъж си казах: Боже мой, моля Те, направи така, че да се промени животът на всички мои приятели и на хората, които слушат радиопредаването. И Бог казва: не разбрах! Тоест искаш те да не се научат да ходят сами? И да получават всичко наготово? Ще стъпват на техните нозе, Аз ще им подам ръка, ще ги вдигна да вървят, и грешки ще направят, но трябва да се борят в живота си. . .

Превод от гръцки: Константин Константинов{jcomments off}